

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D. a JUDr. Naděždy Treschlové ve věci

žalobkyně:

sídlem

zastoupena advokátem Mgr. Ing. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1

proti

žalovanému:

Ministerstvo financí

sídlem Letenská 525/15, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2019, č. j. MF-22451/2017/1603-3/2053,

takto:

- I. Žaloba se z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1 Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přezkumu rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2019, č. j. MF-22451/2017/1603-3/2053 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný rozhodl tak, že rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru dopravních agend (dále také „MHMP“) ze dne 28. 6. 2017, č. j. MHMP 1044301/2017 (dále také „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), kterým byla žalobkyně uznána vinnou z tam uvedených

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

správních deliktů a byla jí uložena pokuta ve výši 50 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení, potvrdil a odvolání zamítl.

- 2 Ze správního spisu vyplývají pro posouzení věci následující relevantní skutečnosti.
- 3 Z protokolu o kontrole č. C/20161005/1/Ne (dále jen „Protokol o kontrole“), který byl sepsán dne 10. 1. 2017, vyplývá, že předmětem kontroly byla přeprava poskytnutá dne 5. 10. 2016 z místa Vladislavova 18, Praha 1 do místa Podolská 5, Praha 4, v čase 21:11 hod až 21:20 hod. se skutečnou vzdáleností 3,6 km, dobou jízdy 9 minut, skutečnou dobou čekání 2 minuty, kdy za tuto jízdu bylo požadováno jízdné ve výši 192,51 Kč. V protokolu je dále uvedeno, že maximální cena měla činit 153 Kč, maximální cena byla překročena o 40 Kč. Řidič se dopustil porušení tím, že požadoval cenu ve výši, která není v souladu s cenou úředně stanovenou. Jako kontrolovaná osoba je označen dopravce, to je žalobkyně, která jako řidička přepravu fakticky provedla. Vozidlo nebylo označeno žádnou cenovou informací. Součástí Protokolu o kontrole byly čtyři záznamy z kontrolní jízdy sepsané čtyřmi přizvanými osobami, pověřenými zaměstnanci hl. m. Prahy.
- 4 Dne 11. 1. 2017 podala žalobkyně námítky do kontrolního protokolu, namítala, že v době kontrolní jízdy nevykonávala taxislužbu, nýbrž sdílenou přepravu za ryze smluvní cenu, neměla povinnost mít vozidlo viditelně označené informací o cenách, vznesla též námítky proti účasti přizvaných osob a jejich podílu na úkonech předcházejících kontrole.
- 5 Správní orgán I. stupně dne 9. 2. 2017 námítky proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole zamítl jako nedůvodné.
- 6 Dne 28. 2. 2017 MHMP oznámil žalobkyni zahájení správního řízení.
- 7 Dne 21. 6. 2017 proběhly výslechy čtyř svědků, kteří byli účastni jako přizvané osoby předmětné přepravy, o nichž byly sepsány protokoly sp. zn.: S-MHMP 44332/2017 ODA-TAX, a to za účasti právního zástupce žalobkyně. Svědci shodně vypověděli, že dne 5. 10. 2016 do ulice Vladislavská přes aplikaci Uber Black objednali jízdu, kolem 21:15 je vyzvedla černá Škoda Superb, jízda byla objednána do cílové stanice Podolská 5. Ve vozidle nebyl taxametr. O uskutečněné jízdě byly sepsány záznamy z kontrolní jízdy. Svědci uvedli, že veškeré skutečnosti uvedené v záznamech byly pravdivé a zaznamenané jejich smysly.
- 8 Dne 28. 6. 2017 vydal MHMP rozhodnutí, č. j. MHMP 1044301/2017, sp.zn. S-MHMP 44332/2017 ODA-TAX, kterým ve věci porušení cenových předpisů rozhodl, že žalobkyně porušila cenové předpisy:
- 9 1/ podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách tím, že dne 5. 10. 2016 účtovala za poskytnutí taxislužby vozidlem tovární značky Škoda Superb, SPZ [REDAKCE], na trase ul. Vladislavova 18, Praha 1 – Podolská 5, Praha 4 (vzdálenost 3,6 km) v čase 21:11 – 21:20 hodin částku 192,51 Kč, přestože podle § 5 odst. 2 zákona o cenách, v návaznosti na nařízení č. 20/2006 Sb., HMP, o maximálních cenách osobní taxislužby (dále jen „nařízení HMP“), byla oprávněna účtovat částku v maximální výši 153 Kč, to při použití sazby s maximálními dílčími položkami: nástupní sazba 40 Kč, cena za 1 km 28 Kč a čekání za 1 min. 6 Kč;
- 10 2/ podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách tím, že dne 5. 10. 2016, po poskytnuté taxislužbě vozidlem Škoda Superb, SPZ [REDAKCE], na trase ul. Vladislavova 18, Praha 1 – Podolská 5, Praha 4, bylo zjištěno, že porušila povinnost při označování zboží cenami podle § 13 odst. 2 písm. a) zákona o cenách, neboť při provozování taxislužby neoznačila

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

vozidlo taxislužby cenou, kterou uplatňovala v okamžiku nabídky a vztaženou k prodávanému jednotkovému množství zboží a určeným podmínkám.

- 11 Tímto jednáním naplnila skutkovou podstatu správního deliktu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách, a proto jí byla uložena podle § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona o cenách pokuta ve výši 50 000 Kč.
- 12 Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně odvolání, jehož odvolací námitky jsou obdobné jako námitky žalobní.
- 13 Napadeným rozhodnutím žalovaný odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný zrekapituloval dosavadní průběh řízení a vypořádal odvolací námitky. Uvedl důvody, pro které má za to, že nelze na smlouvu o přepravě uzavřenou prostřednictvím aplikace UBER nahlížet jako na předchozí písemnou smlouvu ve smyslu § 21 odst. 4 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silniční dopravě“). Odkázal na potvrzení o jízdě, ze kterého je zřejmé, že prodávajícím taxislužby byla žalobkyně. Argumentaci, že cenu jízdy nemohla ovlivnit, neshledal žalovaný jako důvodnou, když se na ceně dohodla se zprostředkovatelem – společností UBER, že se bude řídit kalkulací ceny vypočtenou aplikací. Dále žalovaný odůvodnil, proč bylo v souladu s právními předpisy, že se žalobkyni byla vedena dvě správní řízení o správních deliktech, a to o porušení zákona o cenách a o porušení silničního zákona. V závěru odůvodnění se pak žalovaný zabýval správností výše uložené pokuty.
- 14 Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně v zákonné lhůtě žalobu. V prvním žalobním bodu namítla, že kontrola, která předcházela zahájení správního řízení, byla zahájena a provedena nezákonně. Kontrolou byly porušeny předpisy, které vymezují pravomoci kontrolního orgánu, tj. zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“). V daném případě z Protokolu o kontrole vyplývá, že byla zahájena nástupem tzv. „cestujících“, tj. přizvaných osob. Jednalo se první z kontrolních úkonů bezprostředně předcházejících předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě (ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu). Z podstaty věci a z výsledku činnosti přizvaných osob (popsané v Protokolu o kontrole) se v případě této části kontroly jednalo mj. o provádění kontrolního nákupu (tzv. utajený nákup) ve smyslu § 8 písm. b) kontrolního řádu. Přizvané osoby nejenže provedly kontrolní nákup (tedy zaplatily jízdné přes aplikaci v telefonu), ale také v průběhu kontrolního úkonu zjišťovaly, zda dochází k dodržování zákonných ustanovení. Takové kontrolní úkony však přizvané osoby provádět nemohly, protože k nim nejsou nadány zákonným zmocněním. Nad to nebylo vůbec správním orgánem prokázáno, zda byla účast přizvaných osob na konkrétní kontrole žalobkyně potřebná (účelná) k dosažení účelu kontroly (viz § 6 odst. 1 kontrolního řádu). Nezákonnost kontroly založila nezákonnost celého navazujícího správního řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2009, č. j. 7 As 11/2009 – 66).
- 15 Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítla nesprávnost výkladu žalovaného, že je nutné na přepravu zprostředkovanou prostřednictvím aplikace UBER s ohledem na to, že takový způsob přepravy není upraven zvláštním předpisem, nahlížet jako na běžnou taxislužbu. Žalobkyně uvedla, že v daný moment taxislužbu nevykonávala, a proto ji nebylo možné penalizovat podle zákonných ustanovení upravujících výkon taxislužby. Odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1A 96/2015 – 38.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

V roce 2016 nebyla vůbec problematika sdílené dopravy postavena najisto. Není možné se ztotožnit se zjednodušeným argumentem žalovaného, který s odstupem více než 2 let hodnotil situaci v roce 2016 pohledem z roku 2019.

- 16 Ve třetím žalobním bodu žalobkyně namítla, že nemohlo dojít k porušení zákonných předpisů týkajících se klasické taxislužby. Jednání bylo třeba považovat za přepravu na základě předchozí smlouvy podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě. Žalobkyně měla za to, že poskytnutou přepravu lze případně považovat za jakousi smluvní přepravu, která je poskytována na základě aplikace Uber, jejíž výstup lze považovat za elektronickou smlouvu. Uvedla, že ona nebyl tím, kdo vyúčtoval předmětné jízdné, neboť uživatel aplikace UBER nemá žádnou možnost cenu jízdného ovlivnit, tato je určena smluvně. Žalobkyně neurčuje cenu za přepravu volnou úvahou, kdy cena přepravy je určována aplikací Uber v závislosti na ujetých kilometrech, dobou čekání a počtu online přihlášených uživatelů softwarovou aplikací Uber a podléhá odsouhlasení cestujícím. Správním orgánům (tj. MHMP i žalovanému) je z úřední činnosti známo, že cestující jsou předem prostřednictvím aplikace Uber informováni o předběžné ceně jízdného, a to ještě před nastoupením do vozidla, které jim je na základě aplikace Uber přistaveno. Z platné právní úpravy (viz § 1767 o. z.) vyplývá, že lze uzavřít smlouvu ve prospěch třetího, kdy aplikace UBER umožňuje, aby smlouva byla uzavírána ve prospěch dopravce, který ke smlouvě přistupuje. Na počátku celého kontraktačního procesu stojí poptávka odběratele služby po zajištění odvozu z místa A do místa B. Na tuto poptávku je reagováno nabídkou odvozu s uvedením ceny (přibližné rozpětí ceny, kdy cena odpovídá právní regulaci cen) a realizací smlouvy třetí osobou. Odběratel služby svým projevem vůle, odkliknutím příslušného políčka v aplikaci, souhlasí s nabídkou, přičemž tímto dochází k uzavření dohody. Taková dohoda je uložena na datovém úložišti UBER, ze kterého je vždy možno takovou dohodu elektronickými prostředky dokladovat. I jen prosté uvedení jména a příjmení v elektronické aplikaci UBER a vyplnění dalších údajů má za následek platné uzavření písemné smlouvy ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě a to proto, že k platnému písemnému právnímu jednání postačuje podle § 561 odst. 1 o. z. to, že podpis může být nahrazen mechanickými prostředky tam, kde je to obvyklé. Tedy postačuje nahrazení podpisu mechanickými (zde elektronickými) prostředky vyjádřenými v datové zprávě v elektronické aplikaci UBER ve formě jména a příjmení a jeho „odkliknutím“ (potvrzením) pomocí tlačítka v elektronické aplikaci UBER, což je v době běžných elektronických komunikací nutno považovat za obvyklé.
- 17 Ve čtvrtém žalobním bodu žalobkyně namítla, že byla odsouzena za jeden skutek dvakrát, neboť byla fakticky již potrestána rozhodnutím MHMP ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP 426936/2017, kdy se jednalo o porušení povinností podle zákona o silniční dopravě ze stejného skutkového základu. Žalobkyni byla uložena sankce ve výši 70 000 Kč za porušení zákona o silniční dopravě a toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 17. 5. 2017, č. j. 40/2017-190-TAXI/3. Dle žalobkyně byla v jejím případě porušena zásada trestního práva ne bis in idem.
- 18 V pátém žalobním bodu žalobkyně namítla, že uložená pokuta ve výši 50 000 Kč je zcela nepřiměřená s ohledem na překročení „úřední“ ceny o 39,51 Kč. Sankce byla rovněž zcela zjevně nepřiměřená poměrům žalobkyně, neboť byla uložena ve výši dvojnásobku průměrné hrubé mzdy v České republice, a ve výsledku skoro pětinasobku, což je nepřiměřené vzhledem k namítanému porušení práva. Navíc za situace, kdy žalobkyni byla uložena sankce ve výši 70 000 Kč (rozhodnutí MHMP ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

426936/2017 potvrzené rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 17. 5. 2017, č. j. 40/2017-190-TAXI/3) za správní delikt vyplývající z porušení povinností dle zákona o silniční dopravě, přičemž v obou řízeních bylo vycházeno ze stejného skutkového základu. Správní orgány zcela opominuly, že žalobkyně byla fakticky trestána sankcí ve výši 120 000 Kč.

- 19 V šestém žalobním bodu žalobkyně namítla, že výše uložené sankce měla být korigována s ohledem na délku přestupkového řízení. Žalobkyně měla spáchat správní delikt dne 5. 10. 2016, začala být stíhána pro přestupek dne 28. 2. 2017. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno dne 28. 6. 2017. Rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 11. 3. 2019, tedy žalobkyně byla odsouzena po více než dvou letech od jí správními orgány přičitatelného trestně-správního jednání.
- 20 Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) ve skutkově obdobných případech (co do obsahu stejných námitek; v případech zastupovaných totožným advokátem) dospěl k ustálenému závěru, že přizvaná osoba může vykonávat kontrolní úkony bez účasti kontrolujícího, je-li to potřebné k dosažení účelu kontroly (viz např. rozsudky NSS ze dne 28. 11. 2018, č. j. 6 As 317/2018 – 40, ze dne 18. 7. 2018, č. j. 10 As 162/2018 – 30 a další). Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1A 96/2015 – 38, byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016 – 136, zrušen pro nezákonnost. Žalovaný naopak poukázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2019, č. j. 11A 128/2017 – 55 a ze dne 26. 2. 2019, č. j. 11A 105/2017, ve kterých Městský soud v Praze konstatoval, že v případě služby UBER se o taxislužbu ve smyslu zákona o silniční dopravě jedná. Pokud šlo o tvrzení žalobkyně o porušení zásady *ne bis in idem*, žalovaný uvedl, že v případě rozhodnutí MHMP ze dne 3. 4. 2017, č. j. MHMP 475749/2017, šlo o správní delikty dle zákona o silniční dopravě, nikoliv dle zákona o cenách. Oba případy mají stejný základ, kterým byla kontrolní jízda uskutečněná dne 5. 10. 201 na trase ul. Vladislavova 18, Praha 1 – Podolská 5, Praha 4, avšak nejedná se o totožné skutky *de iure*. V případě jednání, kterým došlo k naplnění skutkové podstaty deliktů podle zákona o silniční dopravě, bylo podstatné, že vozidlo taxislužby nebylo v době kontroly označeno střešní svítlnou žluté barvy s nápisem TAXI, jménem a příjmením dopravce a taxametrem a dále že toto vozidlo nebylo vybaveno aktuálním výpisem z evidence vozidel taxislužby. V případě jednání, kterým došlo k naplnění skutkové podstaty správních deliktů dle zákona o cenách, bylo podstatné, že žalobkyně požadovala za jízdu vyšší částku, než byla částka odpovídající regulované ceně na území Prahy, a dále skutečnost, že vozidlo nebylo označeno ceníkem v souladu s cenovými předpisy. Pokud šlo o souběžně vedené řízení o deliktech dle zákona o silniční dopravě, pak se jednalo o správní delikty nikoliv na úseku regulace cen, ale na úseku silniční dopravy, které byly projednávány v samostatném správním řízení. Žalovaný uvedl, že odůvodnění týkající se výše uložené sankce pokládá za dostatečné.
- 21 V replice došlé soudu dne 15. 10. 2021 žalobkyně zdůraznila porušení zásady *ne bis in idem*, zdůraznila, že je trestána za jediné jednání, tedy jeden skutek, odkázala na výklad totožnosti skutku nejen ve smyslu trestněprávním dle českých výkladových zvyklostí, ale především ve smyslu, jak jej ve své judikatuře vykládá Evropský soud pro lidská práva. Uvedla, že pakliže žalovaný dovodil, že žalobkyně svým jednáním porušila více chráněných zájmů vycházejících z různých zákonných úprav, pak se měl zabývat existencí souběhu přestupků a použít zákonnou metodu pro určení sankce za sbíhající se přestupky. Žalobkyni nemůže jít na újmu, že v českém právním systému je úprava přestupků svěřena

k projednání různým věcně příslušným správním orgánům. Dále žalobkyně namítla, že žalovaný postupem doby začal v obdobných věcech, kde docházelo k souběhu přestupků podle různých zákonů, tj. zákona o silniční dopravě a zákona o cenách, postupovat již tak, aby neporušoval zásadu ne bis in idem. K důkazům označila rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 3. 2021 č.j. MF-19488/2020/1601-3/2148 (věc Bondarenko) a rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2021 č.j. MF-32405/2019/1603-4/2031 (věc Manyo).

- 22 Při jednání zástupce žalobkyně soudu zopakoval žalobní body, zejména vyzdvihl porušení zásady ne bis in idem. Žalovaný se při jednání vyjádřil k replice žalobkyně ze dne 15. 10. 2021, připustil, že pozměnil správní praxi, avšak jen z důvodu procesní opatrnosti vzhledem k nejednotnosti rozhodovací činnosti Městského soudu v Praze. K žalobkyní označeným rozhodnutím ve věci Bondarenko a Manyo žalovaný uvedl, že jde o skutkově jinou situaci, neboť v případě žalobkyně není zřejmé, zda by obě uložené pokuty splácela současně, vzhledem k časovému rozdílu mezi daty obou rozhodnutí o pokutách. Městský soud v Praze obě označená rozhodnutí žalovaného, čj. MF-19488/2020/1601-3/2148 (věc Bondarenko) a čj. MF-32405/2019/1603-4/2131 (věc Manyo), provedl při jednání k důkazům.
- 23 Městský soud v Praze na základě žaloby v rozsahu žalobních bodů, kterým je vázán, přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně. Při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějšího znění; dále jen „s.ř.s.“). Dále citovaná ustanovení zákona o cenách jsou tedy ve znění platném do 30. 6. 2017.
- 24 Městský soud na tomto místě považuje za vhodné uvést, že otázky, které se dotýkají posuzovaného případu, byly v nedávné době řešeny ve skutkově podobné věci, projednávané u městského soudu pod sp.zn. 14 Af 17/2019. Městský soud přitom v rozsudku ze dne 29. 9. 2021 č.j. 14 Af 17/2019-39 vysvětlil důvody, pro které shledal nedůvodnými žalobní námitky. Městský soud se se závěry vyslovenými v odkazovaném rozsudku ze dne 29. 9. 2021 č.j. 14 Af 17/2019-39 zcela ztotožňuje a neshledává důvodu se od něj odchýlit, proto z odkazovaného rozsudku do značené míry při odůvodnění projednávané věci vychází.
- 25 Při posouzení žaloby soud vyšel především z následujících právních předpisů.
- 26 Podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že nedodrží při prodeji úředně stanovenou cenu podle § 5 odst. 1.
- 27 Podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako prodávající dopustí správního deliktu tím, že poruší některou z povinností stanovených v § 13 odst. 2 až 11 při označování zboží cenami.
- 28 Podle § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona o cenách za správní delikt se uloží pokuta do 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. g), h) nebo i), odstavce 2 písm. b) nebo podle odstavce 3 písm. a) nebo c); ve výši jedno až pětinasobku nepřiměřeného majetkového prospěchu, jde-li vyčíslit, zjištěného za kontrolované období, nejvýše za dobu jeho posledních 3 let, nebo do 1 000 000 Kč, je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

- 29 Žalobkyně v žalobě namítla, že kontrola provedená dne 5. 10. 2016 byla nezákonná a že tedy její výsledky nemohou sloužit jako podklad pro rozhodnutí o spáchání správního deliktu. Nezákonnost kontroly spatřovala v tom, že ji prováděly tzv. přizvané osoby. K této námitce lze uvést, že Nejvyšší správní soud (viz rozsudek ze dne 19. 3. 2021, č. j. 3 As 104/2019 – 37) opakovaně dospěl k závěru, že tzv. přizvané osoby mohou vykonávat jednotlivé kontrolní úkony, a to i bez přímé účasti pracovníka kontrolního orgánu, je-li to potřebné k dosažení účelu kontroly. Praxe, kdy kontrolní jízdu provedou externí osoby (figuranti) a jimi získané informace jsou použity ve správním řízení s osobou, jíž je porušení právních předpisů kladeno za vinu, je zcela v souladu se zájmem na dostatečném zjištění skutkového stavu věci. Účelem pověření přizvané osoby je přitom toliko osvědčení faktického průběhu kontroly. Přizvaná osoba vyjma faktického provedení jízdy (jak tomu bylo i v nyní projednávané věci) žádné další kontrolní činnosti nevykonává a do práv kontrolované osoby nikterak nezasahuje. Tímto postupem proto nemůže dojít k upírání práv kontrolované osobě; obsah záznamu z kontrolní jízdy může být rozporován podáním námitek. Za situace, kdy je přizvaná osoba následně v rámci řízení vedeného ve věci spáchání správního deliktu (přestupku) vyslechnuta jako svědek, má kontrolovaná osoba možnost uplatňovat veškerá procesní práva, která jsou s prováděním tohoto důkazu spojena. Nejvyšší správní soud dále vyložil, že kontrola může být zahájena i bez předchozího oznámení přímo kontrolním úkonem, který bezprostředně předchází předložení pověření ke kontrole kontrolované osobě, je-li takový postup k výkonu kontroly třeba (§ 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu). Zpravidla takto bude kontrola zahájena v případech, kdy je pro splnění jejího účelu nezbytné, aby byl kontrolní úkon proveden bez vědomí kontrolované osoby o tom, že je kontrolována.
- 30 Co se týče pověření ke kontrole, jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2018, č. j. 10 As 162/2018-30, § 3 odst. 1 a 2 a § 6 odst. 3 kontrolního řádu umožňují, aby ke kontrole byly přizvány fyzické osoby, prostřednictvím kterých lze opatřit podklady již před zahájením kontroly. Ustálená judikatura bez výhrady akceptuje činnost přizvaných osob, jež prováděly kontrolní jízdy. K dané problematice lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2019, č. j. 5 As 245/2018 – 30, ve kterém je uvedeno, že *„přizvaná osoba může vykonávat jednotlivé kontrolní úkony bez účasti kontrolujícího, je-li to potřebné k dosažení účelu kontroly (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2018, č. j. 8 As 35/2018 – 52, ze dne 18. 7. 2018, č. j. 10 As 162/2018 – 30, ze dne 26. 7. 2018, č. j. 10 As 25/2018 – 50, ze dne 16. 8. 2018, č. j. 1 As 175/2018 – 25, ze dne 21. 8. 2018, č. j. 2 As 128/2018 – 36, a ze dne 12. 9. 2018, č. j. 9 As 172/2018 – 29)“* a že *„praxe, kdy kontrolní jízdu provedou externí pracovníci a jimi získané informace jsou použity ve správním řízení s osobou, jíž je porušení právních předpisů kladeno za vinu, je zcela v souladu se zájmem na dostatečném zjištění skutkového stavu věci. Tímto postupem nemůže dojít k upírání práv kontrolované osoby, neboť tato může namítat obsah záznamu z kontrolní jízdy prakticky v totožném rozsahu, jako kdyby namítala obsah svědecké výpovědi v jakémkoli jiném řízení, kde by současně svědecká výpověď rovněž sloužila jako důkaz ke zjištění skutkového děje. Následně svá práva může stěžovatel účinně hájit jak podáním námitek, což stěžovatel učinil, tak následně v rámci odvolání a poté žaloby proti rozhodnutí o spáchaném přestupku. Zásadně je tak třeba odmítnout tvrzení stěžovatele o tom, že by snad pověřením přizvané osoby docházelo k atrakci pravomocí kontrolního orgánu. Účelem pověření přizvané osoby je toliko osvědčení faktického průběhu kontroly. Přizvané osoby přitom vyjma faktického provedení jízdy, tedy logicky i zahájením kontrolní jízdy, žádné další činnosti nevykonávají.“*

- 31 V nyní posuzované věci vyšel soud z výše shrnutých závěrů Nejvyššího správního soudu. Soud neshledal, že by kontrola byla zahájena a provedena nezákonně, jak namítla žalobkyně. Kontrola dodržování zákona o silniční dopravě byla zahájena v souladu s § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu. Nástup cestujících do vozidla provozovaného žalobkyní a jimi provedená kontrolní jízda (tj. „kontrolní nákup“ ve smyslu § 8 písm. b) kontrolního řádu) byl v dané věci prvním z kontrolních úkonů ve smyslu § 5 odst. 2 písm. c) kontrolního řádu, provedený přízvanými osobami. Účel kontroly by mohl být zmařen v případě, že by řidič dopředu věděl, že prováděná jízda je jízdou kontrolní. To je současně i důvod, pro který byla účast přízvaných osob nezbytná. Šlo totiž o to, aby prvotní úkony kontroly nebyly prozrazeny, jinak by kontrola postrádala smysl (bylo by ohroženo zjištění skutečného stavu věci). Pro zachování účelu kontroly by přepravce neměl vědět, že probíhá kontrolní jízda, čímž vzniká legitimní potřeba, aby příslušné úkony prováděly osoby, které kontrolovaný nemůže znát z vlastní činnosti, tedy přízvané osoby. Tyto přízvané osoby se mohly kontroly účastnit bez přítomnosti kontrolující osoby a mohly provést příslušný kontrolní nákup. Soud neshledal nedostatky ani v pověření přízvaných osob.
- 32 Ve druhém žalobním bodu žalobkyně namítla, že nelze přijmout výklad žalovaného, kdy v napadeném rozhodnutí tvrdí, že je nutné na přepravu zprostředkovanou prostřednictvím aplikace UBER s ohledem na to, že takový způsob přepravy není upraven zvláštním předpisem, nahlížet jako na běžnou taxislužbu. Žalobkyně uvedla, že v daný moment taxislužbu nevykonávala, a proto ji nebylo možné penalizovat podle zákonných ustanovení upravujících výkon taxislužby a odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 A 96/2015 – 38.
- 33 Co se týče povahy služby Uber, obecné soudy dospěly k závěru, že tato služba nesplňuje zákonné podmínky pro provozování taxislužby dle § 21 a násl. zákona o silniční dopravě, ergo se nemůže jednat o taxislužbu. Ústavní soud však tomuto názoru nepřisvědčil a v nálezu ze dne 5. 11. 2018, č. j. III. ÚS 4072/17-1.vyslovil, že se soudy musí vypořádat s otázkou, zda z materiálního hlediska činnost Uber B.V. naplňuje definici taxislužby dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě. Shodně se vyjádřil i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016- 136, cit. *„Městský soud tedy neměl ustrnout na konstatování, že žalobce uskutečnil přepravu způsobem, který doposud není regulovaný. Měl posoudit, jestli faktická povaha této přepravy naplňuje či nenaplňuje činnost, kterou současná právní úprava zná, resp. reguluje. Při odpovědi na tuto otázku bylo třeba vycházet z faktické povahy žalobcovy činnosti, o které pravidla fungování aplikace UberPOP ani jejich teoretické uchopení jako sdílené přepravy nic nevypovídají. Podstatná byla konkrétní skutková zjištění týkající se projednávané věci.“*. Z posledně citovaného judikátu pak vyšel Městský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2019, č. j. 11 A 105/2017-48, a jednoznačně uzavřel, že Uber je taxislužbou dle § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě (viz též např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 11. 2019, č. j. 10 A 158/2017-37), a nejde o sdílenou přepravu (spolujízdu, ridesharing). K závěru, že se jedná o taxislužbu, vede i rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) Evropské unie ze dne 20. 12. 2017, C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v. Uber Systems Spain SL. Ten se sice primárně zabýval povahou zprostředkovatelské služby poskytované společností Uber, činnost samotných řidičů však opakovaně označil za „přepravní služby“. Tuto komplexní službu (zprostředkovatelskou činnost společnosti Uber spolu se samotnými přepravními službami řidičů) pak označil za službu v oblasti dopravy ve smyslu čl. 58 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. Soud tedy považuje námitku žalobkyně, že není najisto

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

postavena otázka, zde přeprava uskutečněná prostřednictvím aplikace Uber je taxislužbou, či nikoliv, za nedůvodnou, neboť je nepochybné, že taxislužbou je.

- 34 Ke třetímu žalobnímu bodu, v němž žalobkyně namítla, že nemohlo dojít k porušení zákonných předpisů v klasické taxislužbě a jednání bylo třeba považovat za přepravu na základě předchozí smlouvy podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, soud uvádí, že tyto otázky již byly judikaturou v obdobných případech vyřešeny a soud nemá důvod se od předchozích závěrů odklánět (viz např. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2010, č. j. 14 A 140/2019 – 36, ze dne 4. 6. 2020, č. j. 10 Af 26/2018 – 53 aj.).
- 35 Taxislužbou se ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o silniční dopravě rozumí „*osobní doprava pro cizí potřeby, kterou se zajišťuje přeprava osob včetně jejich zavazadel vozidly určenými k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče a která není linkovou osobní dopravou, mezinárodní kyvadlovou dopravou nebo příležitostnou osobní silniční dopravou*“. Taxislužbu lze přitom provozovat buďto „klasicky“ s taxametrem podle § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě, nebo na základě předchozích písemných smluv podle odstavce 4 téhož ustanovení. Ustanovení § 21 odst. 4 bylo do zákona o silniční dopravě vloženo novelou č. 102/2013 Sb., přičemž dle důvodové zprávy k tomuto zákonu novelizované ustanovení „*zohledňuje určitá specifika dopravy vozidly do 9 osob včetně řidiče, u nichž se cena zpravidla neodvíjí od ujeté vzdálenosti a času, nejedná se o veřejnou dopravu a objednávky nejsou přijímány řidičem operativně na ulici nebo prostřednictvím dispečinku. V této dopravě jsou si strany smlouvy o přepravě známy a spotřebitel není u tohoto typu přepravy ohrožen na výši účtovaného jízdného, jako je tomu u „klasické“ taxislužby. (...) Tato varianta (...) nezavádí zbytečné povinnosti a náklady podnikatelům v taxislužbě, kteří se rozhodnou poskytovat pouze výše uvedenou příležitostnou dopravu (jedná se zejména o přepravu limuzínami a luxusními vozy na svatby, firemní akce, párty apod. příležitosti). Na druhou stranu se jedná o určitou výjimku, které by mohlo být zneužito nepoctivými taxikáři, kteří by se začali vydávat za tuto „luxusní, příležitostnou“ taxislužbu, aby nemuseli používat taxametr. Tím by v případě realizace takové přepravy mohl být ohrožen zájem na ochraně spotřebitele. Proto je v rámci této varianty navržena přesná a přísná úprava této výjimky tak, aby naplnila svůj účel – výjimku umožnit pouze v důvodných případech, kdy se nejedná o „klasickou“ taxislužbu, tzn. kdy je sepsána písemná smlouva mezi smluvními stranami – dopravcem a objednatelem*“. S ohledem na výše uvedené tedy platí, že pro posouzení, zda byla přeprava poskytnuta v režimu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, je rozhodné, zda mezi objednatelem a žalobkyní došlo k uzavření předchozí písemné smlouvy, zda tato smlouva byla či nebyla uzavřena bezprostředně před zahájením přepravy a zda obsahovala povinné zákonné náležitosti. V řešeném případě cestující uzavřeli dne 5. 10. 2016 smlouvu o přepravě prostřednictvím aplikace Uber. Mezi stranami je přitom nesporné, že objednávka byla odeslána elektronickými prostředky a před samotnou přepravou byla cestujícím známa SPZ vozidla, které pro ně bude přistaveno, rozpětí maximální ceny a křestní jméno řidiče.
- 36 K otázce bezprostřednosti soud uvádí, že objednání a uskutečnění přepravy prostřednictvím mobilní aplikace Uber svým charakterem zcela odpovídá poskytnutí „klasické“ taxislužby. Je tomu tak proto, že provozování taxislužby podle § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě funguje na principu anonymní pohotovostní služby, během níž jsou objednávky přijímány řidičem operativně na ulici nebo prostřednictvím dispečinku. V takovém případě je přeprava uskutečněna bezprostředně po jejím objednání, takže jednotlivé úkony na sebe plynule navazují. Naproti tomu poskytování taxislužby podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě probíhá neveřejným způsobem na základě písemných

smluv, které však nesmějí být uzavřeny bezprostředně před uskutečněním přepravy. Z uvedeného je tedy dle soudu patrné, že podstata objednání a uskutečnění přepravy klasické taxislužby a přepravy přes mobilní aplikaci Uber je totožná, neboť v obou případech je přeprava uskutečněna bezprostředně po jejím objednání. Jediným rozdílem je způsob objednání přepravy, kdy živého dispečera taxislužby nahrazuje automatizovaný softwarový systém společnosti Uber. Tato okolnost však nemá jakýkoliv vliv na posouzení charakteru přepravy a zcela jistě z ní nečiní smluvní přepravu ve smyslu § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě. Dle soudu dále uzavřená smlouva nesplňovala náležitosti stanovené zákonem o silniční dopravě, a proto se z tohoto důvodu nemohlo jednat o smluvní přepravu podle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě. Předně je třeba zdůraznit, že v době realizace kontrolní přepravy nebyla při uskutečnění objednávky přes aplikaci Uber objednateli známa druhá smluvní strana, neboť identifikaci dopravce, jeho obchodní jméno, sídlo a IČO se objednatel dozvěděl až prostřednictvím následně obdržené faktury, kterou si musel stáhnout ze svého uživatelského účtu. Stejně tak objednateli nebyla před uskutečněním jízdy známa konečná výše ceny, ale pouze její odhad. Soud přitom zcela dává zapravdu správním orgánům, že údaje o ceně a dopravci jsou jednou ze základních náležitostí smlouvy dle § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, neboť pokud není vozidlo příslušným způsobem označeno a vybaveno taxametrem, je nezbytné, aby byla cena jízdného předem smluvně stanovena a rovněž bylo známo, který dopravce přepravu realizuje. Jen tímto způsobem je cestujícím zaručena odpovídající právní jistota. S ohledem na výše řečené soud shrnuje, že žalobkyně při poskytnutí přepravy nerespektovala podmínky stanovené v § 21 odst. 4 zákona o silničním provozu, neboť smlouva byla v rozporu s tímto ustanovením uzavřena bezprostředně před uskutečněním přepravy a neobsahovala nezbytné náležitosti. Žalobkyně v žalobě tvrdí, že z toho, že písemná smlouva byla v elektronické podobě uložena v rámci aplikace Uber, má vyplývat, že se v souladu s § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě nacházela ve vozidle v průběhu přepravy. K tomu soud uvádí, že smlouva splňující veškeré požadavky zákona před samotnou jízdou nebyla uzavřena, neboť údaje o konečné ceně a dopravci se objednatel dozvěděl až po jejím uskutečnění. Rovněž je třeba zdůraznit, že byt se žalobkyně od počátku dovolávala § 21 odst. 4 zákona o silniční dopravě, v průběhu přepravy ani během následujícího řízení nepředložila smlouvu splňující tvrzené náležitosti. A to navzdory skutečnosti, že bylo její povinností mít vozidlo touto smlouvou vybaveno. Soud nepochybně, že předchozí písemnou smlouvu bylo možné uzavřít v elektronické formě, ovšem jak uvedeno výše, taková smlouva v řešeném případě nevznikla.

- 37 S odkazem na již shora citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 9 As 291/2016-136, a na zjištěné skutečnosti v této věci se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že přeprava realizovaná prostřednictvím aplikace Uber svým charakterem odpovídá poskytnutí taxislužby podle § 21 odst. 3 zákona o silniční dopravě. Ostatně tento závěr není v rozhodovací praxi správních soudů ojedinělý, neboť městský soud již v rozsudku ze dne 14. 11. 2019, č. j. 10 A 158/2017-37, vyjádřil přesvědčení, že *„aplikace Uber toliko s cílem provozní úspory přebírá roli dispečinku v organizaci přepravy vozy taxislužby spolupracujících dopravců s tím, že živého dispečera nahrazuje automatizovaný softwarový systém, který distribuuje konkrétní požadavky poptávajících zákazníků po přepravní službě mezi nasmlouvané dopravce za úplaty odpovídající předem stanovené cenové představě nabízející smluvní strany (čili samotným zprostředkovatelem a organizátorem přepravy), vyjádřené před jízdou předmětným odhadem ceny, a po jízdě fakturaci samotného jízdného podle skutečných podmínek parametricky cenotvorně ovlivňujících výslednou cenu. (...) Nebyla-li*

žalobcem poskytnutá přeprava spolujízdou, nýbrž představovala úplatně poskytnutou přepravní službu povahy taxislužby, v níž úlohu dispečinku plnila aplikace organizátora celého systému přepravy UberBlack, musela z povahy věci podléhat zákonné úpravě taxislužby tak, jak ji pro všechny dopravce jednotně stanovil zákon o silniční dopravě“.

- 38 Soud pro úplnost podotýká, že v posuzované věci byla žalobkyně zároveň osobou provozující koncesovanou živnost silniční motorová doprava osobní – provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče. Tento aspekt totiž v projednávané věci dále prohlubuje výdělečný charakter takto žalobkyní poskytované přepravy ve vozidle taxislužby, byť je zásadně organizována za použití elektronického rozhraní třetí osobou (prostřednictvím aplikace Uber). Soud shledal jako správný názor žalovaného, že žalobkyně přepravu prováděla jako provozovatel taxislužby. Žalobkyní poskytnutá přeprava podléhala tedy zákonné úpravě taxislužby a žalobkyně byla proto povinna plnit mj. povinnosti uložené jí na úseku regulace cen v ustanovení § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách. Žalobkyně v podané žalobě nikterak nezpochybňovala skutková zjištění a nenamítala, že by tyto zákonné povinnosti plnila. V rámci své procesní obrany se omezila na argumentaci, dle níž na ni uvedené zákonné povinnosti nedopadaly. Této argumentaci však soud ze shora vyložených důvodů nepřisvědčil.
- 39 Ve čtvrtém žalobním bodu žalobkyně namítla, že byla odsouzena za jeden skutek dvakrát a že byla fakticky již potrestána rozhodnutím MHMP ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP 426936/2017, kdy porušení povinností podle zákona o silniční dopravě vyplývalo ze stejného skutkového základu. Žalobkyni byla uložena sankce ve výši 70 000 Kč za porušení zákona o silniční dopravě a toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Ministerstva dopravy ze dne 17. 5. 2017, č. j. 40/2017-190-TAXI/3. Jak žalobkyně rozvedla v replice k vyjádření žalovaného, nelze vycházet pouze z posouzení skutku *di iure*, ale jednání je třeba hodnotit jako jeden skutek *de facto*.
- 40 Zásada *ne bis in idem* – tedy právo nebýt souzen nebo potrestán dvakrát za týž čin – je na ústavní úrovni zakotvena v článku 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne z mezinárodních závazků České republiky, zejména z článku 4 odst. 1 protokolu č. 7 Úmluvy, podle nějž „nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.“ Ačkoliv uvedená ustanovení hovoří toliko o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je nepochybně třeba vztáhnout i na správní trestání. Platnost zásady *ne bis in idem* i pro oblast správního trestání konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44. Obdobné závěry plynou také z judikatury Evropského soudu pro lidská práva, který obecně dovozuje, že práva garantovaná Úmluvou pro řízení o trestných činech platí nejen pro řízení o činech patřících podle právních řádů smluvních států mezi trestné činy, ale i pro činy, které orgány smluvních stran Úmluvy kvalifikují jako přestupky či jiné správní delikty, mají-li tyto delikty „trestněprávní povahu“.
- 41 V řešeném případě byla s žalobkyní vedena dvě řízení, a to jednak za porušení zákona o silniční dopravě zakončené rozhodnutím o pokutě ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP 426936/2017 a jednak za porušení zákona o cenách, jehož výsledkem bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně a napadené rozhodnutí. V obou případech byla žalobkyně shledána vinnou a byla jí uložena pokuta. Obě správní řízení se vztahovala k téže kontrolní jízdě uskutečněné dne 5. 10. 2016 vozidlem Mercedes Benz, SPZ: [REDACTED], na trase

Vladislavova 18, Praha 1 – Podolská 5, Praha 4. Ze znění výroku rozhodnutí o pokutě a cenového rozhodnutí však vyplývá, že žalobkyni nebyly v těchto řízeních uloženy pokuty za tentýž skutek, neboť ačkoliv se jednalo o jednu kontrolní jízdu, žalobkyně se během ní dopustila dvou rozdílných právně relevantních skutků. Totožnost skutku není dána, když jedno jednání spočívalo v nedostatečném vybavení vozidla a nyní hodnocené jednání v předražení jízdy a neinformování o ceně.

- 42 Z výroku rozhodnutí o pokutě ze dne 28. 3. 2017, č. j. MHMP 426936/2017 vyplývá, že žalobkyně svým jednáním porušila: § 21 odst. 3 písm. b) zákona o silniční dopravě, čímž byla naplněna skutková podstata správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 2 písm. m) zákona o silniční dopravě, § 21 odst. 3 písm. c) bod 1 zákona o silniční dopravě, čímž byla naplněna skutková podstata správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 1 písm. e) zákona o silniční dopravě, § 21 odst. 3 písm. c) bod 2 zákona o silniční dopravě, čímž byla naplněna skutková podstata správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 1 písm. e) zákona o silniční dopravě, § 21 odst. 3 bod 1 zákona o silniční dopravě, čímž byla naplněna skutková podstata správního deliktu uvedeného v § 35 odst. 2 písm. n) zákona o silniční dopravě.
- 43 Z uvedeného je tedy zřejmé, že žalobkyně se při uskutečnění přepravy dopustila dvou rozdílných jednání, která měla za následek porušení dvou různých okruhů zájmů chráněných odlišnými zákony. Nejednalo se tak o totožné skutky, jejichž projednání ve dvou správních řízeních by bránila zásada ne bis in idem. Za této situace není na místě ani žalobkyni požadované využití absorpční zásady. Lze tedy shrnout, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nepostupoval v rozporu s čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť netrestal žalobkyni pro druhý „trestný čin“ (delikt). Vytčené delikty nebyly založeny na totožném či v podstatných rysech totožném skutku (*identical facts, mêmes faits*). Není tak relevantní ani žalobkyní předestřená argumentace judikaturou správních soudů a Evropského soudu pro lidská práva, pokud se tato judikatura týkala případů, v nichž byly posuzovány totožné skutky.
- 44 V pátém žalobním bodu žalobkyně namítla nezákonnost pokuty s ohledem na její výši s tím, že žalovaný bez dalšího převzal argumentaci MHMP. Žalobkyně namítla, že uložená pokuta ve výši 50 000 Kč byla zcela nepřiměřená s ohledem na překročení „úřední“ ceny o 39,51 Kč.
- 45 Z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že při stanovení výše pokuty bylo přihlédnuto především k rozsahu poškození cestujících, t.j. k částce, o kterou byla stanovená maximální cena překročena (neoprávněně získaný majetkový prospěch byl vyčíslen na částku 40 Kč). Správní orgán vzal při stanovení výše pokuty v úvahu, že se jednalo o téměř 25 % navýšení přípustné maximální ceny a také k tomu, že vozidlo nebylo označeno cenou, aby měl cestující možnost seznámit se s ceníkem před jednáním o realizaci samotné služby. MHMP hájil význam této povinnosti tím, že cestující má mít možnost svobodně si vybrat, zda cenovou nabídku využije či dá přednost jinému dopravci. Ve prospěch žalobkyně bylo zohledněno, že aplikace Uber umožňuje zjistit odhad jízdného, dále to, že žalobkyně dosud nebyla za porušení cenových předpisů sankcionována. MHMP dále vyšel z dat Ministerstva práce a sociálních věcí, ze srovnání s nimi uložená pokuta nedosahovala ani výši trojnásobku průměrného měsíčního příjmu řidiče taxislužby. Proto správní orgán nepovažoval za důvodné přihlížet k majetkovým poměrům dopravce, neboť uložená pokuta nemohla být pro dopravce likvidační. Správní orgán při odůvodnění výše pokuty vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 3 As 25/2011 – 68, ve kterém soud k uložení sankce v totožné částce konstatoval, že se

nejednalo o částku, která by mohla znemožnit podnikání provozovatele či jinak zásadním způsobem ovlivnit jeho osobní nebo majetkové poměry. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že posoudil předmětné řízení a výši uložené pokuty podle § 112 odst. 1 a 3 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a konstatoval, že výši pokuty ani věc samotnou není nutno nově posoudit podle právních norem účinných od 1. 7. 2017, neboť tato právní úprava není v daném případě pro žalobkyni příznivější. Žalobkyni byla uložena sankce, protože se dopustila správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách, ve znění platném a účinném do 30. 6. 2017, a to pokuta podle § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona o cenách, ve znění platném a účinném do 30. 6. 2017. Podle zákona o cenách ve znění platném a účinném od 1. 7. 2017 by bylo možno hodnotit jednání žalobkyně jako přestupek podle § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách, jehož znění bylo shodné s dříve platnou a účinnou právní úpravou. Výše pokuty, kterou bylo možné podle nového znění § 16 odst. 4 písm. a) a b) uložit, se nelišila od výše pokuty předpokládané právní úpravou platnou a účinnou do 30. 6. 2017.

- 46 S ohledem na výše uvedené shrnutí má soud za to, že správní orgány uložily sankci v souladu se zákonnými kritérii vyjádřenými v § 37 až § 40 přestupkového zákona, a tedy nelze souhlasit s žalobní námitkou, dle níž při určení výše pokuty nebylo přihlédnuto ke specifickým daného případu. V daném případě byla žalobkyně shledána vinnou ze dvou správních deliktů (od 1. 7. 2017 přestupků) podle zákona o cenách, kdy zákon o cenách (viz § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona o cenách) umožňoval za tyto konkrétní správní delikty (přestupky) uložit pokutu až do 1 000 000 Kč (za přestupek podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o cenách); v té samé částce, tj. do 1 000 000 Kč pak za správní delikt „*je-li výše nepřiměřeného majetkového prospěchu nižší než 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až f), odstavce 2 písm. a) nebo odstavce 3 písm. b)*“. Pokud byla žalobkyni uložena za těchto okolností a právní kvalifikace za dva správní delikty (přestupky) pokuta ve výši 50 000 Kč, nejví se výše uložené pokuty jako nepřiměřená.
- 47 K šestému žalobnímu bodu, v němž žalobkyně namítla, že bylo třeba výši uložené sankce korigovat, a to s ohledem na délku přestupkového řízení, soud uvádí, že Nejvyšší správní soud v tomto směru v minulosti potvrdil, že ani nepřiměřená délka řízení sama o sobě nezakládá povinnost správního orgánu zmírnit z tohoto důvodu ukládanou sankci. Soud poukazuje zejména na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2019, č. j. 9 As 56/2019-28, podle nějž z judikatury Evropského soudu pro lidská práva neplyne výslovný požadavek, aby smluvní státy v trestních (a tedy ani přestupkových) řízeních nutně „kompenzovaly“ nepřiměřenou délku řízení zmírněním trestu. Zákonodárce se výslovně rozhodl pro tuto formu „kompenzace“ pouze v případě ukládání trestů v trestním řízení. Rovněž Ústavní soud požadavek snížení trestu jako formy kompenzace nepřiměřené délky řízení neformuloval jako obecné pravidlo (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2021, č. j. 1 As 374/2020-42). Správní orgány tedy mohou při posuzování druhu a výše sankce vzít délku trvání správního řízení v potaz, avšak nemusí se jí nutně zabývat, neshledají-li ji pro individualizaci trestu relevantní a přestupce se vůči překračování lhůt nebrání k tomu určenými prostředky.
- 48 V přezkoumávaném případě byla kontrola uskutečněna dne 5. 10. 2016, dne 10. 1. 2017 byl vyhotoven Protokol o kontrole, správní řízení s žalobkyní ve věci uložení sankce za zjištěné správní delikty bylo zahájeno dne 28. 2. 2017, dne 28. 6. 2017 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně a dne 11. 3. 2019 bylo vydáno napadené rozhodnutí. Překročení pořádkových lhůt pro vydání rozhodnutí podle správního řádu

představuje sice vadu správního řízení, tato však bez dalšího nepůsobí nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a délka řízení nemusí být ani automaticky zohledněna při stanovení výše pokuty. Žalobkyně navíc zákonnými prostředky podle správního řádu, případně soudního řádu správního, proti nečinnosti žalovaného nebrojila. Soud proto přisvědčil žalovanému, že se nejednalo o průtahy intenzity či rozsahu, které mohly či měly v přestupkovém řízení ovlivnit výši sankce.

- 49 Městský soud v Praze musí odmítnout též žalobní argumentaci rozhodnutími žalovaného ve věcech čj. MF-19488/2020/1601-3/2148 (věc Bondarenko) a čj. MF-32405/2019/1603-4/2131 (věc Manyo), neboť v posuzovaném případě jde o skutkově odlišnou situaci. Žalovaný v posuzovaném případě neměl důvod přistoupit k snížení uložené pokuty proto, že by snad obě pokuty v celkové výši (120 000 Kč) mohly u žalobkyně v souhrnu a za splnění dalších okolností představovat nepřiměřenou finanční zátěž. Je tomu tak proto, že nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by svědčily o časovém souběhu úhrady obou uložených pokut. V případě žalobkyně je časové rozmezí od uložení obou pokut téměř dvouleté, nehrozí tedy, že by žalobkyně obě pokuty hradila současně.
- 50 Pokud jde o změnu výše uložené sankce v rámci moderace soudem (viz druhá část eventuálního petitu žalobkyně), soud uvádí, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002-42). Smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) pak není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23).
- 51 V daném případě byla žalobkyni uložena sankce ve výši 5 % sazby za delikt nejprísněji trestný, za který žalovaný pokládá správní delikt podle § 16 odst. 1 písm. b) zákona o cenách (horní hranice peněžitě pokuty zde činila 1 000 000 Kč). Nezbytnost aplikace pozdější příznivější právní úpravy v rámci soudního řízení správního by přicházela v úvahu pouze tehdy, když by trestnost deliktu zcela zanikla, nebo by uložená sankce překračovala novou horní sazbu sankce), nebo se jí blížila, popřípadě kdyby zde byla zásadní disproporce přepočtených poměrů k horním sazbám (v těchto případech s přihlédnutím k dalším okolnostem).
- 52 Soud proto nepovažuje pokutu za zjevně nepřiměřenou, když byla uložena při dolní hranici možné sankce. I když výše překročení úředně stanovené ceny za přepravu se jeví jako nízká, nelze přehlédnout, že konečné vyčíslení je ovlivněno krátkostí ujeté trasy. Jak bylo uvedeno výše, navýšení ceny představuje 25 % úředně stanovené ceny. Pokuta uložená ve výši 5 % sazby se potom dle názoru soudu nejeví jako nepřiměřená či dokonce zjevně nepřiměřená.
- 53 Závěrem soud podotýká, že ve věci nepřehlédl požadavek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, dle kterého *„rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě*

vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější. Jak již bylo uvedeno výše, jednáním dne 5. 10. 2016 naplnila žalobkyně skutkovou podstatu správního deliktu uvedeného v § 16 odst. 1 písm. b) a h) zákona o cenách, a proto jí byla uložena podle § 16 odst. 4 písm. a) a b) zákona o cenách pokuta ve výši 50 000 Kč, přičemž za tyto správní delikty (přestupky) bylo možno uložit pokutu do 1 000 000 Kč. V průběhu pozdějších novelizací se pouze změnila terminologie, kdy správní delikty začaly být od 1. 7. 2017 označovány jako přestupky. Jelikož stávající právní úprava není pro žalobkyni příznivější, soud ke změně právní úpravy nepřihlédl.

- 54 Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl.
- 55 Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla ve sporu úspěšná a žalovanému žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 20. října 2021

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.